

Læringsstregen

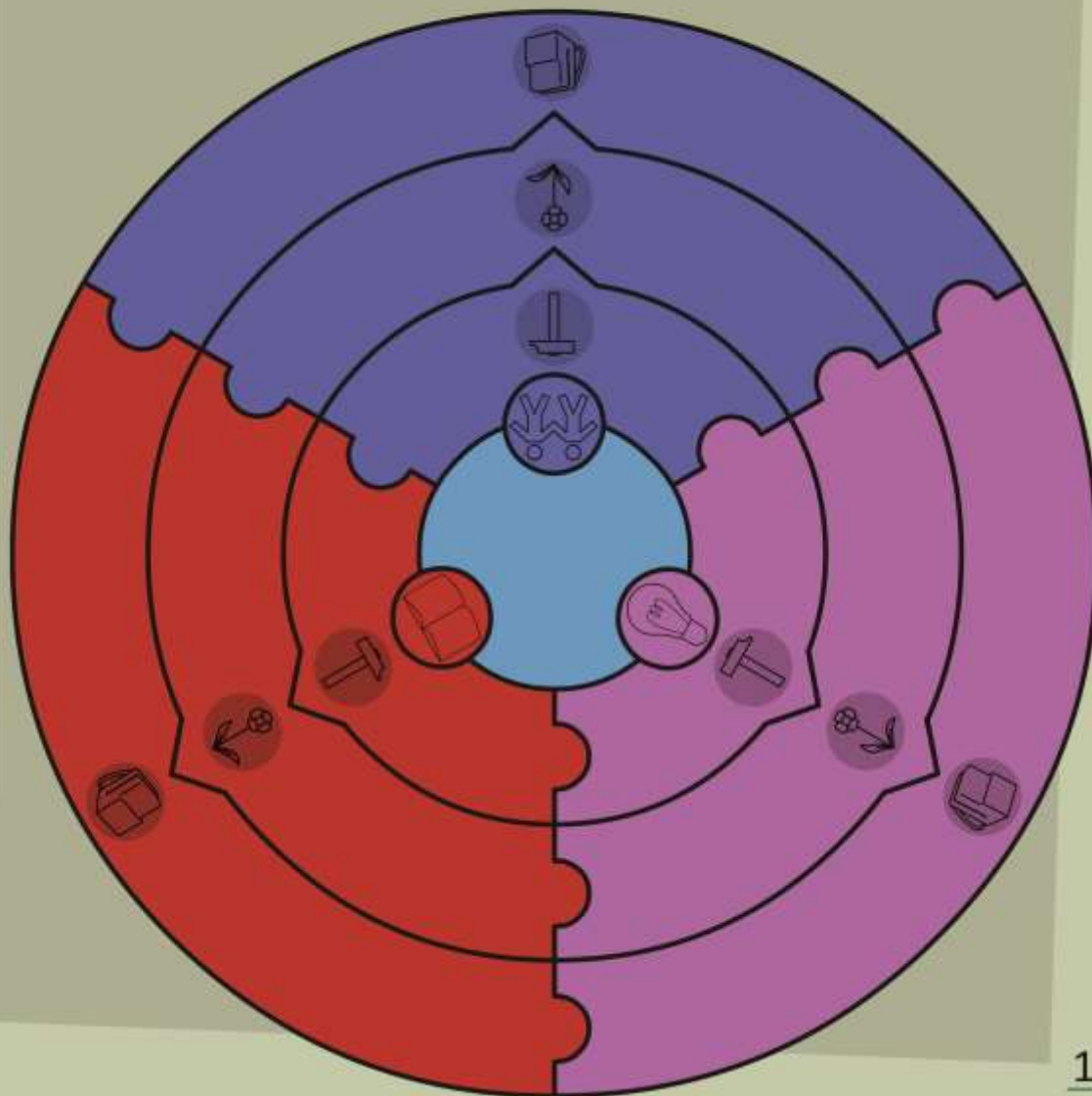
Modelbeskrivelse til lærervejledning

Baggrund

Denne model er et resultat af erfaringer med entreprenante forløb i 3.-9. klasse i Herning Kommune. Efterhånden som modellen har udviklet sig, er det blevet tydeligt, at der kan være brug for en didaktisk model, hvor eleverne kan deltage i planlægning, afvikling og løbende evaluering af entreprenante og innovative undervisningsforløb. En model, der fungerer som et redskab, der bruges aktivt i mødet med eleverne – enten som enkeltpersoner eller i grupper. Omdrejningspunktet er den mundtlige kommunikation mellem lærer og elev. Det er ønskeligt, at eleven bedre kan opleve og reflektere over egen læringsprogression imens læringen udfolder sig, så eleven erfarer en tydelig kobling mellem teori og praksis.

Modellen kan i høj grad bidrage til at argumentere for den store faglighed, som kreative, innovative og entreprenante forløb indeholder. På denne vis argumenterer modellen for, at kreativ, innovativ og entreprenant undervisning skal ses som en integreret og naturlig del af lærerens undervisning, hvor fagligheden i høj grad er i spil.

Modellens opbygning

Sagsfelt, lag og rum

I sagsfeltet, som er repræsenteret ved modellens midte, formuleres en problemstilling, opgave eller udfordring, der passer til det enkelte projekt eller undervisningsforløb. Eksempelvis en problemstilling fra en projektopgave, der løses entreprenant eller en konkret udfordring fra en virksomhed. I sagsfeltet indskrives ligeledes mål, kriterier og krav, som man undervejs vil vende tilbage til for at sikre sig, at man er på rette vej i forhold til at løse den stillede opgave.

Omkransende sagsfeltet er tre rum; det faglige, det kreative og det relationelle rum. Rummene skal ikke ses som lukkede enheder, men som sammenhængende og i dyb relation til hinanden. Rummene afspejler de metodiske tilgange, der ligger til grund for elevens læringsproces og hvilken viden, der bliver tilvejebragt gennem de tre lag.

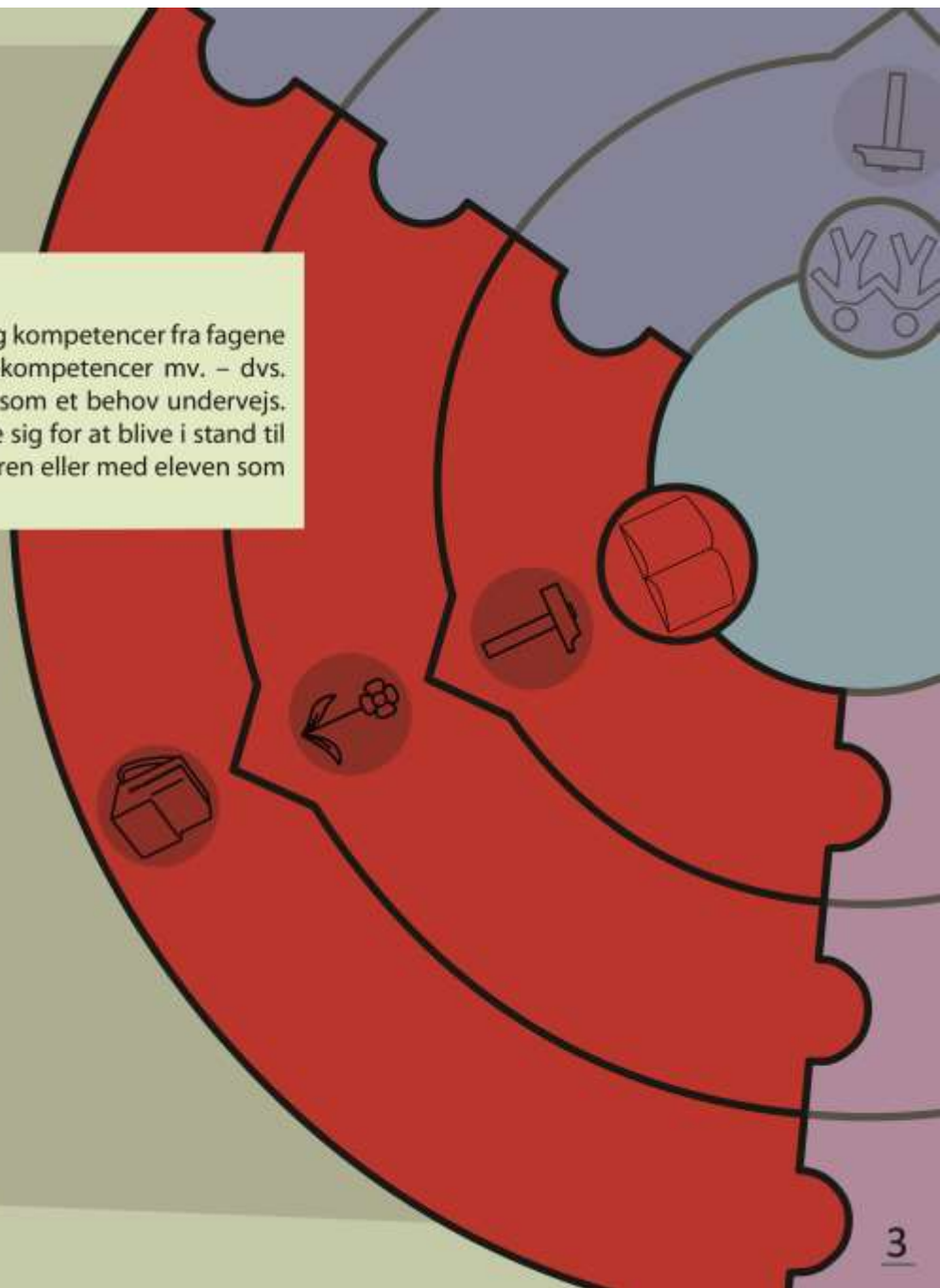
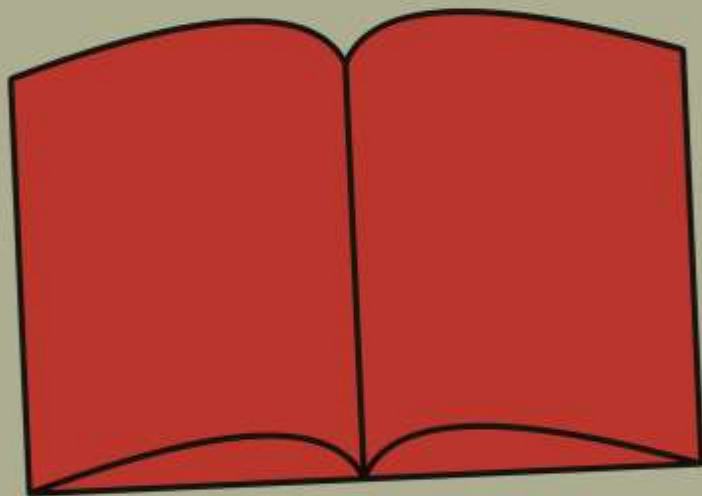
Rummene bliver skåret igennem af tre lag; værktøjslaget, vækstlaget og erfaringslaget. Det er lagene, der kortlægger elevens læringsproces og tydeliggør den anvendte og opnåede viden i læringsforløbet.

Det faglige rum

Farve: Rød

Symbol: Bogen

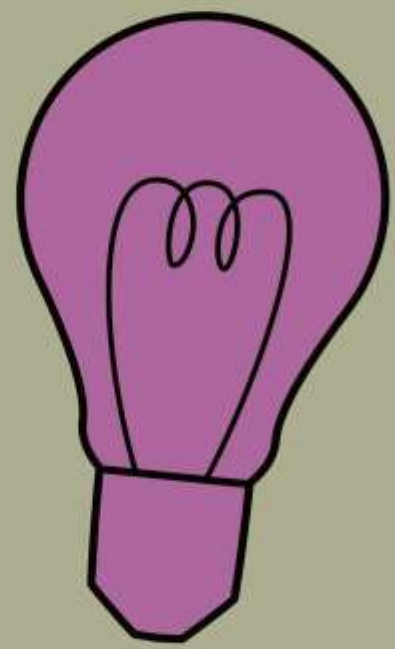
Det faglige rum er kendetegnet ved at indeholde færdigheder og kompetencer fra fagene eksempelvis: brug af regneark, skriftlig fremstilling, diverse it-kompetencer mv. – dvs. fælles mål. Nogle mål sættes på forhånd, og andre kommer til som et behov undervejs. Hermed opdager eleven undervejs færdigheder, han må tilegne sig for at blive i stand til at løse opgaven. Det vil variere, om målene sættes alene af læreren eller med eleven som medspiller.

Det kreative rum

Farve: Lilla

Symbol: Lyspæren
Kreative og innovative kompetencer som ideudvikling, post its, energizers, ord-tombola m.v. definerer det kreative rum, som stedet hvor eleven går fra abstrakt ide til konkret handling/produkt.

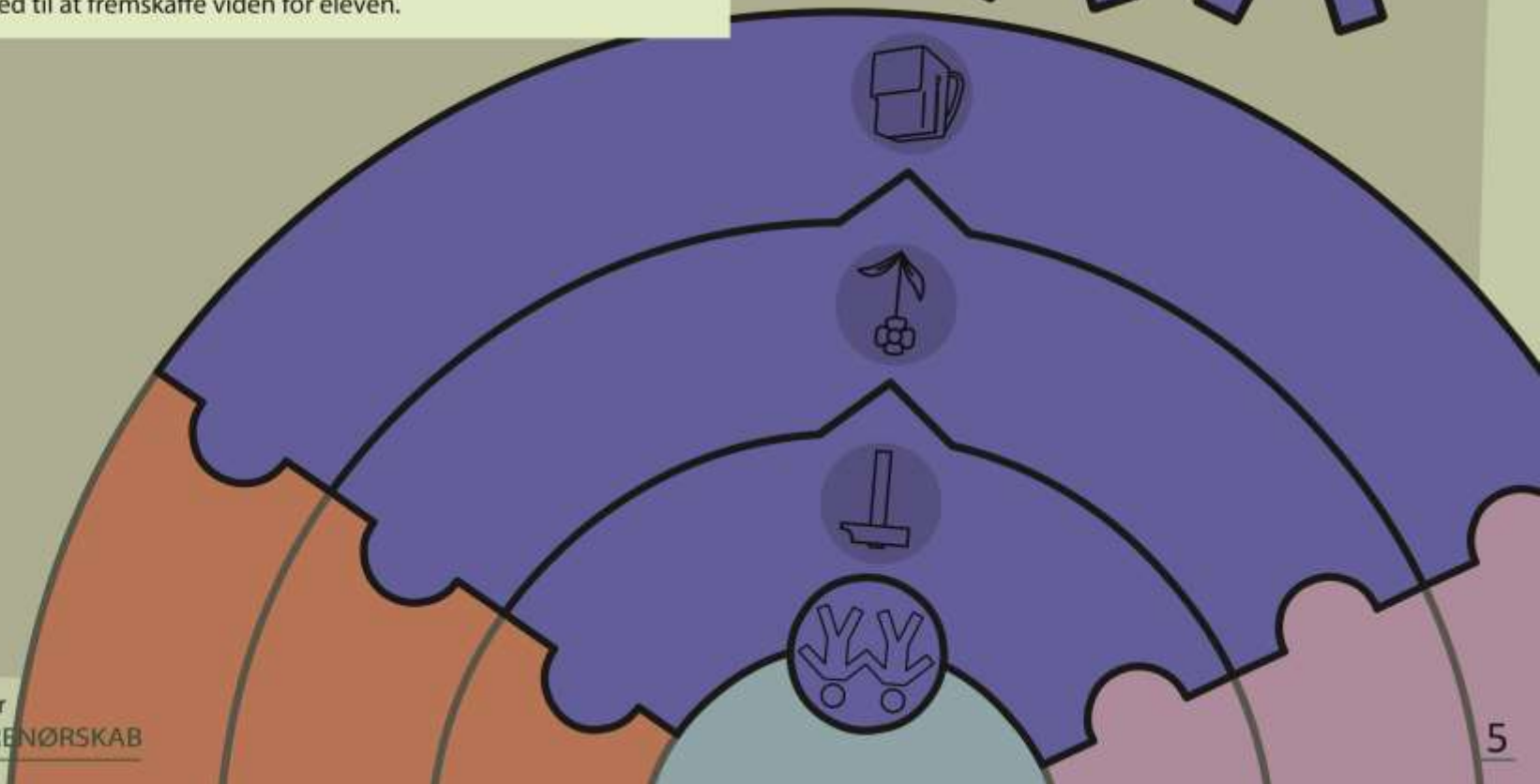

Det relationelle rum

Farve: Blå

Symbol: Menneske

I det relationelle rum kortlægges de relationer, der skal opdyrkes, hvilke kunne være et telefonopkald til en journalist eller et interview af en landmand. Ved at kortlægge de relationelle handlinger opbygges en oversigt over de relationer, der har været med til at fremskaffe viden for eleven.

Lagene

De tre rum gennembyrdes af følgende tre lag :

Erfaringslaget

Symbol: Rygsækken

I erfaringslaget (modellens yderste lag) vises de kompetencer og resultater, eleven har opnået gennem det entreprenante forløb. Lærer og elev gennemgår sammen de tre rums erfaringslag og ser på, hvad eleven har lært og hvordan eleven har lært det. Dermed bliver elevens læring og progression gennem det entreprenante forløb visualiseret i modellen, så sammenhængen mellem læringsvej og læringsmål fremgår. Erfaringslaget peger endvidere frem mod den videre undervisning, og kan være med til at tydeliggøre fremadrettede mål for den enkelte elev.

Vækstlaget

Symbol: Blomsten

I vækstlaget følges dialogen mellem lærer og elev op på, om værktøjerne fra værktøjslaget er blevet brugt og i hvilken grad, de er blevet brugt. Nogle værktøjer er måske ikke blevet brugt, mens der måske også er påtegnet andre værktøjer, der har vist sig at være nødvendige i undervisningsforløbet. I dette lag viser de tegn sig, som læreren ikke på forhånd kunne have udpeget, hvilket påpeger elevens læring og kompetencemæssige progression. Vækstlaget viser og tydeliggør elevens læringsproces.

Værktøjslaget

Symbol: Hammeren

I værktøjslaget formuleres det, eleverne kan i forvejen; det værktøj, eleven har med sig og ved hvordan, han skal bruge. Det er her eleven indskriver de konkrete redskaber og metoder, som han vil bruge i opgaveløsningen.

Brug

Modellen kan hentes på www.piif.dk/evaluering.html under "Hent model til print". Den kan enten printes ud eller bruges digitalt på interaktive whiteboards ved at indlæse den i et tegneprogram. Modellen kan i begge tilfælde bruges som et evalueringsværktøj, der kan gemmes analogt eller digitalt i elevernes portfolio. Det er vigtigt, at modellen er synlig for alle brugere, da den danner rammen om den fortsatte dialog.

Planlægning

Først udfyldes sagsfeltet med en konkret problemstilling. Herefter går planlægningen i gang i og med, at værktøjslaget i alle tre rum udfyldes. Heri skrives de konkrete metoder og redskaber, som skal bruges i løsningen af problemstillingen eksempelvis negativ brainstorm i det kreative rum, regneark i det faglige rum og en virksomhed i det relationelle rum.

Afvikling

Når undervisningsforløbet er godt i gang følges der op på de planlagte aktiviteter og der tilføjes nye elementer i vækstlaget. Det kunne være, at eleven i det kreative rum også benyttede sig af billedkort og ordkort, i det faglige rum også kom ind omkring dansk, matematik og billedkunst og i det relationelle rum fik etableret kontakt til en kammerats forælder, der kunne hjælpe.

Evaluering

Til sidst, når undervisningsforløbet er slut, samler eleverne og læreren op på processen og hvad de er sket i værktøjslaget og vækstlaget. Erfaringerne herfra indskrives i erfaringslaget – så i det faglige rum lærte man om skriftlighed i dansk, brug af regneark i matematik og udtryksformer i billedkunst, i det relationelle rum erfarede eleven, at det var svært og krævede meget mod at skulle kontakte fremmede mennesker og spørge om deres hjælp og slutteligt i det kreative rum erfarede eleven, at han var god til at samarbejde, være iderig og god til at organisere.

Erfaringerne fra erfaringslaget sammenholder læreren med de eventuelle opstillede faglige mål. Endvidere tegner læreren i samarbejde med eleven en streg fra de forskellige nedskrevne ting i de forskellige lag og rum, således at elevens læringssti bliver synliggjort. Herved kan eleven også se, hvordan de enkelte elementer er kædet sammen i en større læringsssammenhæng og at der er forbindelsesstreger mellem faglige, kreative og relationelle elementer. Så nu kan eleven både se, hvad han har lært og endnu vigtigere, hvordan han har lært det.

Dette projekt er udviklet af:

Hanne Rasmussen, lærer Vinding Skole
Ulla Boe Nielsen, lærer Feldborg Skole
Jesper Kvist Mølgaard, konsulent VIA UC
Rune Overvad Schou, konsulent Herning
Kommunes Skoleafdeling

Layout og illustration:
Andreas Husballe

Foto:
Henrik Mark